

Pripravljalna delavnica za PO2022

Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

Avtorji: Matevž Pušnik, Barbara Petelin Visočnik, Marko Đorić,
Matjaž Česen, Tomaž Fatur, Stane Merše

Ljubljana, 3. 9. 2021

**PODNEBNO
OGLEDALO
2022**

Sektorski cilji: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

CILJI:

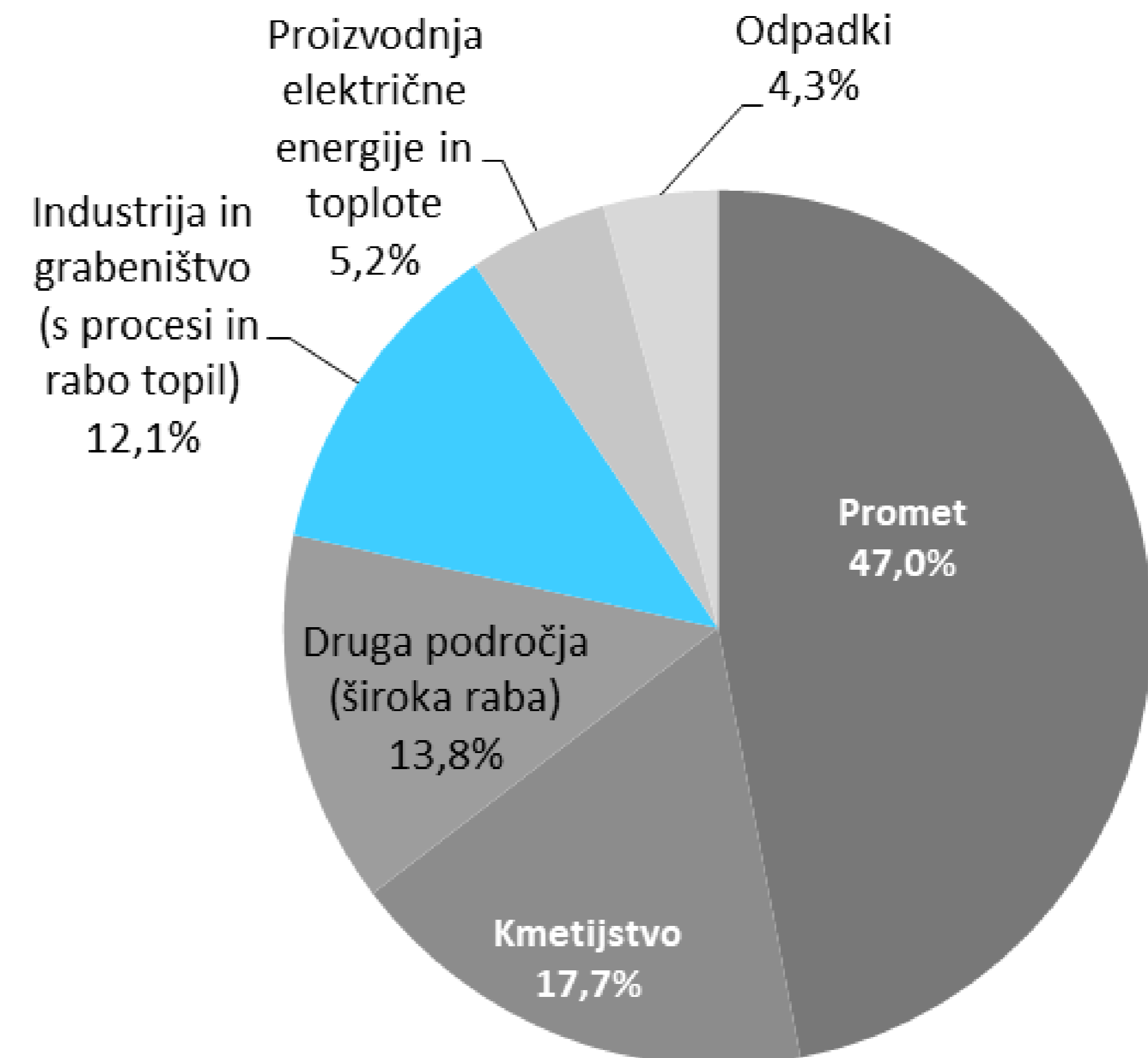
zmanjšanje emisij TGP do leta 2030 glede na leto 2005:

- iz industrije zunaj sheme EU-ETS vsaj za **43 % z ukrepi za prehod na konkurenčno nizkoogljično proizvodnjo**

DELEŽ v skupnih emisijah ne ETS:

- emisije iz zgorevanja goriv v industriji in gradbeništvu: **7,1 %**;
- procesne emisije: **5,0 %**;
- skupaj: **12,1 %**;

• STANJE 2020:

Vir: IJS-CEU

Sektorski cilji: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

CILJI:

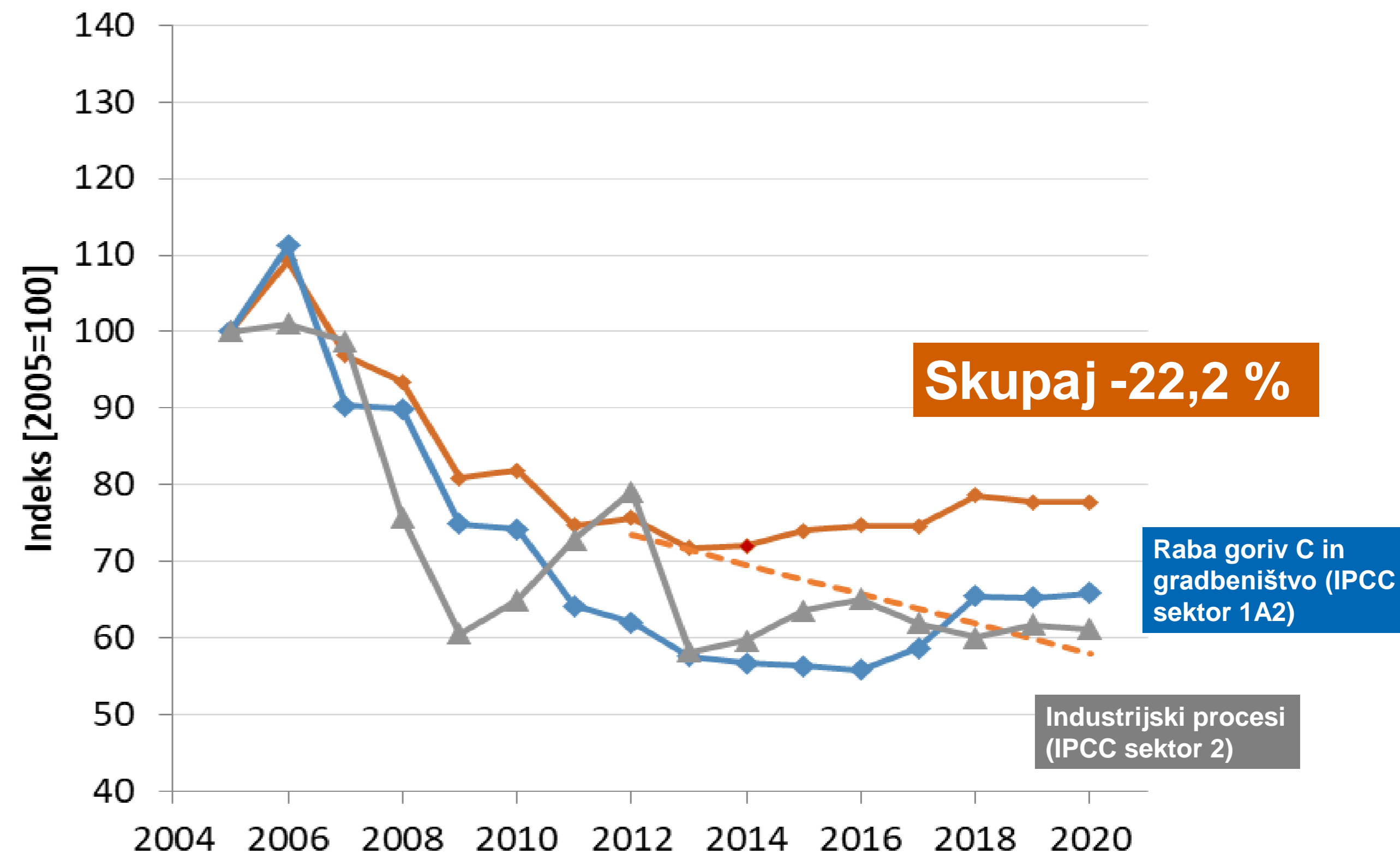
zmanjšanje emisij TGP do leta 2030 glede na leto 2005:

- iz industrije zunaj sheme EU-ETS vsaj za **43 % z ukrepi za prehod na konkurenčno nizkoogljično proizvodnjo**

DELEŽ v skupnih emisijah ne ETS:

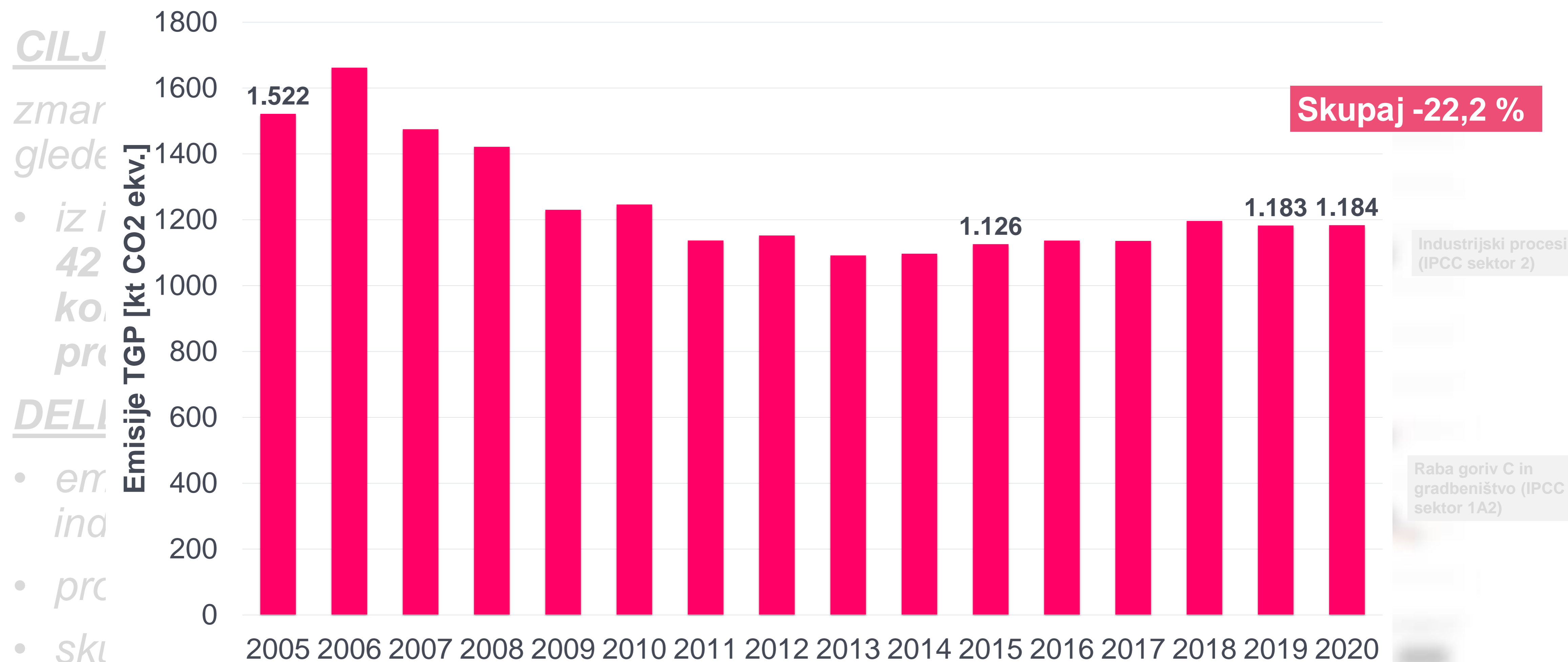
- emisije iz zgorevanja goriv v industriji in gradbeništvu: **7,1 %**;
- procesne emisije: **5,0 %**;
- skupaj: **12,1 %**;

• STANJE 2020:

Vir: IJS-CEU

Sektorski cilji: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

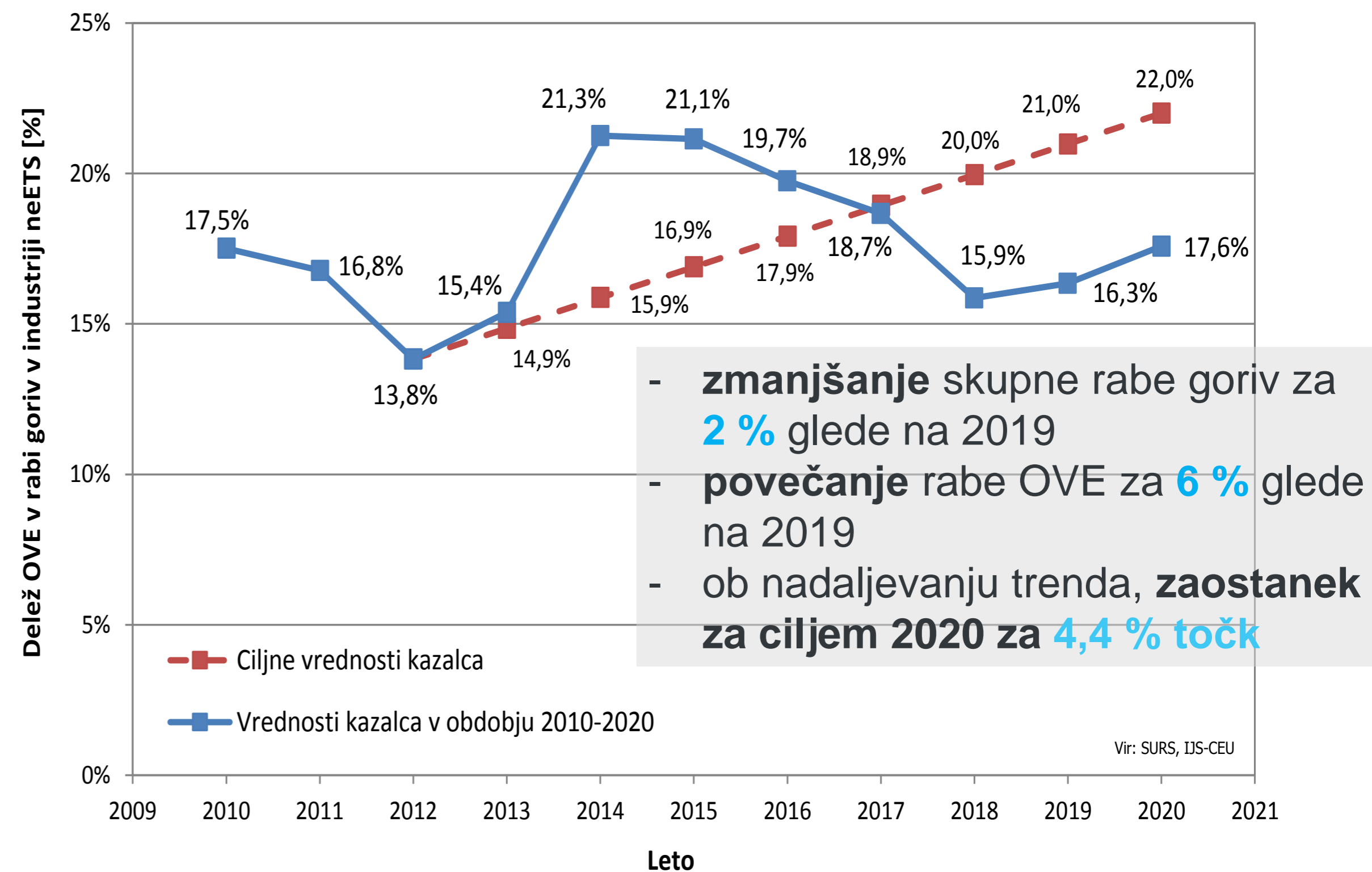

Kazalci: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

Finančne spodbude za URE in OVE v industriji ne ETS

Delež OVE v rabi goriv v industriji ne ETS

Struktura: ne ETS in ETS (2020)

delež ne ETS:

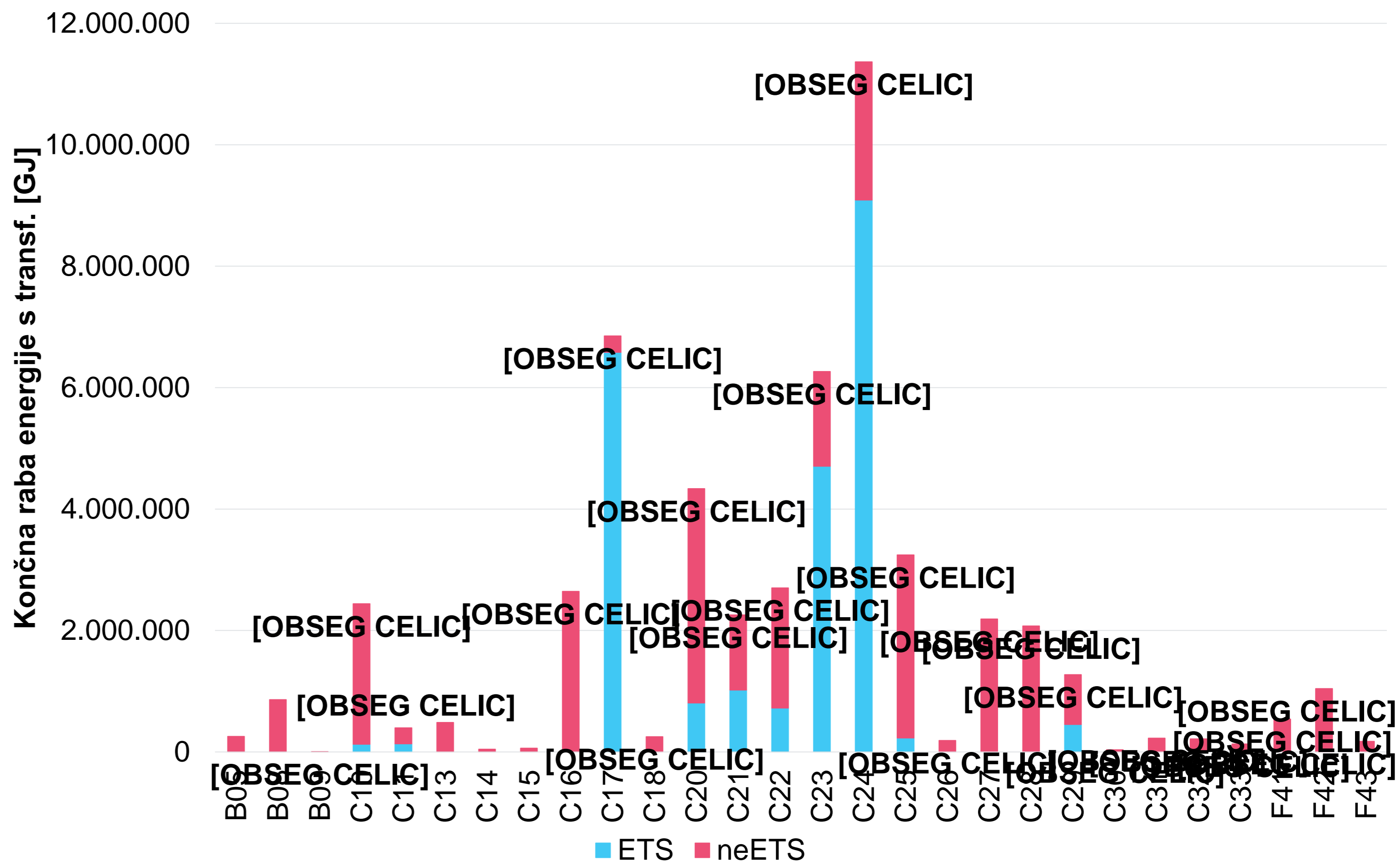
- glede na energijo 45,4 %
- glede na emisije 41 %

Energetsko intenzivna industrija → ETS sektor

C17 – Proizvodnja papirja in papirnih izdelkov

C23 – Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov

C24 – Proizvodnja kovin

Ukrepi: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

1. Finančne spodbude v obliki **povratnih sredstev** za industrijo
2. **Nepovratne finančne spodbude** za ukrepe URE in OVE v industriji, za zmanjševanje emisij TGP v industriji z **ukrepi krožnega gospodarstva** in za zmanjševanje **procesnih emisij**
3. Demonstracijski projekti
4. **Spodbude za URE in OVE za MSP**
5. Spodbude za **uvajanje sistemov za upravljanje z energijo** (SUE)
6. **Shema obveznega doseganja prihrankov** energije za zavezance
7. Izobraževanje in usposabljanje

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

Finančne spodbude v obliki **povratnih sredstev** za industrijo

- ukrep se izvaja, zanimanje za posojila **Eko sklada se povečuje, enako velja za finančne spodbude SID banke;**
- **Eko sklad**, kreditiranje **okoljskih naložb**, med drugim tudi za nove naložbe v **učinkovito rabo in obnovljive vire energije ter zmanjšanje emisij TGP**, tudi gospodarskim družbam in drugim pravnim osebam;
- povratna sredstva preko kreditov za podjetja ponuja tudi **SID banka** v okviru različnih programov financiranja podjetij (RRI3, NALOŽBE 3, MSP 7, LES 1, OSN - jamstvo EGF - Panevropskega garancijskega sklada) in preko Sklada skladov (FI 2014-2020 in COVID-19).

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (2)

Finančne spodbude v obliki **povratnih sredstev** za industrijo

- *56PO16 (15 mio €) za kreditiranje okoljskih naložb pravnih oseb, samostojnih podjetnikov in zasebnikov iz leta 2016, zaključil konec leta 2020 → nov poziv 66PO21;
- izvajali so se še: *51FSPO18, *76FSPO19 (5 mio €) in *82FSPO20 (5 mio €), za nove naložbe podjetjem v URE in OVE, namenjeni kreditiranju okoljskih naložb pravnih oseb, samostojnih podjetnikov in zasebnikov ter lokalnih skupnosti;
- decembra 2021 je bil objavljen javni poziv *92FS-PO21 (5 mio €) za finančne spodbude za nove naložbe podjetij v učinkovito rabo energije in rabo obnovljivih virov energije.

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (3)

Finančne spodbude v obliki **povratnih sredstev** za industrijo, predvideno izvajanje 2022–2023:

- Eko sklad, predvidena sredstva za kreditiranje pravnih oseb, samostojnih podjetnikov posameznikov ter zasebnikov, **v letu 2022 znašajo 8 mio €, v letu 2023 pa 9 mio €;**
- **SID banka** predvideva nadaljevanje programov **neposrednega in posrednega financiranja tudi v letu 2022**, internacionalizacija, tehnološki razvoj, raziskave in inovacije, okoljevarstveni in energetske projekti, infrastruktura in podobno.

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (4)

Finančne spodbude v obliki **nepovratnih spodbud** za industrijo

- nepovratne investicijske spodbude za ukrepe URE in OVE v industriji so na voljo preko **Eko sklada**, kot tudi iz sredstev **Kohezijskega sklada** v obdobju 2021-2027;
- 51FS-PO18 naložbe v **URE in OVE**, porabljen sredstva v 2020 (razpisanih 5 mio €, v **2021 izplačanih skoraj 1 milijon €**);
- 76FS-PO19 naložbe v ukrepe **URE in OVE** (razpisanih 7 mio €), porabljen sredstva v 2020, v **2021 izplačanih 3,6 mio €**) → 82FS-PO20, december 2020 (**6 mio €**, v **2021 izplačanih 1,4 mio €**);
- 71SUB-SO19 za nove **naložbe v naprave za samooskrbo z električno energijo (20 mio €)**, fizične osebe in podjetja, od tega je cca. 90% fizičnih oseb vlagateljev, v 2021 izplačanih več kot 10 mio €);

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (5)

Finančne spodbude v obliki **nepovratnih spodbud** za industrijo

- V decembru 2021 je bil poziv 92FS-PO21 za naložbe v URE v stavbah in tehnoloških procesih, ukrepe učinkovite rabe električne energije, rabe odpadne toplote v procesih ter ukrepe za povečanje rabe OVE (**razpisanih 5 mio €, v 2021 prispelo 43 vlog**);
- **Krožno gospodarstvo:**
  - septembra 2021 je Slovenski podjetniški sklad objavil REVAV-15-Vavčer za celostno vrednotenje okoljskih vplivov (LCA), razpis je odprt do 31.03.2023, višina razpisanih sredstev pa znaša 309.000 €;
  - SPIRIT "Varovanje inovacijskega potenciala", sofinanciranje upravičenih stroškov dela raziskovalca, prednostna področja S4, prispeva k digitalnemu ali zelenemu gospodarstvu (7 mio €, 31.5.2022)

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (6)

Finančne spodbude v obliki **nepovratnih spodbud** za industrijo, predvideno izvajanje 2022–2023:

- Eko sklad, predvidena nepovratna sredstva pravnim osebam za nove naložbe v URE in OVE in za energetske preglede (pravne osebe 3 mio €, sistemi+mali poslovni odjemalci, 5 mio €);
- Za ukrepe URE v podjetjih bo v letu 2022 izplačanih 6 mio € nepovratnih sredstev, v letu 2023 pa 7 mio € (nanaša na že razpisana sredstva, v okviru pozivov 51FS-PO18 in 76FS-PO19);
- marca 2021 je MzI objavilo razpis za sofinanciranje DO na OVE (JR DO OVE 2021, 16 mio €) za gospodarske družbe in samostojne podjetnike za sofinanciranje operacij daljinskega ogrevanja na OVE (LB in sončna energija), do 2.6.2022.

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (7)

Finančne spodbude v obliki **nepovratnih spodbud** za industrijo, predvideno izvajanje 2022–2023:

- MGRT, februar 2022: spodbude za raziskovalno razvojne projekte NOO (Načrta za okrevanje in odpornost) za spodbujanje raziskovalno razvojnih dejavnosti usmerjenih v zeleni prehod in krožno gospodarstvo, razpisanih je 45 mio € sredstev, rok 17.5.2022 za prvo odpiranje in 3.4.2023 za 2. odpiranje;
- SPIRIT, 19.4.2022 objavila Javni razpis za okrevanje in odpornost s pilotno-demonstracijskimi projekti, na področju zelenega prehoda in za krepitev odpornosti (30 mio €, zaključeni se z 18. 7. 2022);
- MGRT, marec 2022, v sklopu instrumenta za okrevanje »NextGenerationEU« za sofinanciranje investicij mikro, malih in srednje velikih podjetij, prispevanje k večji energetske in snovni učinkovitosti poslovanja podjetja (20 mio €).

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (8)

Spodbude za URE in OVE za MSP

- Ukrepe URE in OVE v MSP se v veliki meri spodbuja preko Eko sklada, tako v sklopu povratnih, kot tudi nepovratnih spodbud;
- SID banka ponuja kredite za raziskave, razvoj in inovacije za MSP za projekte krepitve raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij, razpis, marec 2021 do konca leta 2023, banka za MSP ponuja kredite v višini od 10.000 € do 10 mio €, z dobo kreditiranja od 1 do 10 let;
- V sklopu sklada skladov, ponuja SID banka, kredite za MSP, ki so kriti z jamstvom SID banke, javni poziv je bil objavljen marca 2021 in je odprt do porabe sredstev. Višina kredita je od 30.000 evrov do 10 mio evrov, z dobo kreditiranja od 3 do 10 let

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (9)

Spodbude za URE in OVE za MSP

- RRI3 - tretji razvojno-spodbujevalni program SID banke za financiranje tehnološko-razvojnih projektov, kredit v višini od 10.000 € do 10 mio €, marec 2021 do porabe sredstev;
- SID mikroposojila za MSP (MSP mikro), gre za kredit v višini od 5.000 evrov do 25.000 evrov z dobo kreditiranja od 2 do 5 let, marec 2021 do porabe sredstev;
- SID banka, RRI Sklad skladov COVID-19, višina kredita od 10.000 € do 2.500.000 €, ročnost od 3 do 9 let, marec 2021 do porabe sredstev;
- MGRT, REVAV-15-Vavčer za celostno vrednotenje okoljskih vplivov (LCA), SPIRIT sofinanciranje stroškov raziskovalca, prioritete S4

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (10)

Spodbude za URE in OVE za MSP

- MZI je maja 2021 objavilo javni razpis, katerega predmet je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje nakupa in vgradnje naprav za proizvodnjo električne energije z izrabo sončne energije, višina razpisanih sredstev je **19 mio €**, do porabe sredstev oziroma do 8. 6. 2022;

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (11)

Spodbude za URE in OVE za MSP, predvideno izvajanje 2022–2023:

- SPIRIT, marec 2022, spodbujanje velikih investicij za večjo produktivnost in konkurenčnost v RS, vlaganja v naprednejšo tehnologijo in avtomatizacijo poslovnih procesov, dekarbonizacija ter zeleni in digitalni prehod, razpisanih je 88,5 mio €, prvo odpiranje: 5.5. 2022; drugo odpiranje: 1.10.2022, rok v letu 2023 je 12.1.2023;
- MGRT je marca 2022 objavilo razpis za spodbujanje večje predelave lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo (NOO LES), razpisanih je 28 mio evrov, zaključni s 6. 5. 2022;
- SPIRIT, izvedba pilotno-demonstracijskih projektov na področju zelenega prehoda in za krepitev odpornosti, 30 mio €, zaključni 18.7.2022;
- MGRT, marec 2022, »NextGenerationEU« za sofinanciranje investicij mikro, malih in srednje velikih podjetij, prispevajo k večji energetske in snovni učinkovitosti poslovanja podjetja (20 mio €).

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (12)

Finančne spodbude za uvajanje **SUE** (sist. upravljanja z energijo)

- 75SUB-EPPO19, namenja podjetjem nepovratna sredstva za **izvedbo energetskega pregleda** stavbe, procesov in transporta v podjetju ali za **uvedbo sistema upravljanja z energijo**, 19 vlog v 2021, 74.938 €;
- Uvajanje sistemov za upravljanje z energijo se spodbuja tudi v okviru **obveznosti dobaviteljev energije za doseganje prihrankov končne energije** pri končnih odjemalcih.

Izvajanje: Industrija in gradbeništvo (ne ETS) (13)

Shema obveznega doseganja prihrankov energije za zavezance (7. člen)

- izraba odvečne toplote, optimizacija procesov, SPTE, učinkovita razsvetljava, uvajanje SUE

Izobraževanje in usposabljanje

- Ukrep se izvaja v okviru različnih projektov, kot npr. evropski energetske manager (**EUREM, C4C, idr.**)
- z začetkom leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt **LIFE IP CARE4CLIMATE**, ciljno usposabljanje za upravljanje z energijo v industriji, ki je bilo izvedeno v mesecu juniju 2021, predvideno tudi za 2022 in 2023

Priporočila: Industrija in gradbeništvo (ne ETS)

- **Nadaljevati in intenzivirati** je treba izvajanje instrumentov za **spodbujanje URE, uvajanje OVE in izrabo odvečne toplote** v industriji **ter ukrepov krožnega gospodarstva**, skladno s smernicami in predvidenim obsegom iz NEPN
- Zagotoviti je potrebno **ustrezne podatke za spremljanje in vrednotenje učinkov** nepovratnih in povratnih spodbud v industriji, in sicer skupno ter ločeno za industrijo neETS
- Vzpostaviti je potrebno ustrezno **podporno okolje za razvoj celovitih storitev upravljanja z energijo v malih in srednje velikih podjetjih** (MSP) in pripraviti shemo spodbujanja ukrepov URE in OVE v MSP, ki bo usmerjena zlasti v **odpravljanje ovir** pri izvedbi ukrepov, s katerimi se MSP spoprijemajo
- Vzpostaviti je potrebno ustrezno **podporno okolje za razvoj poslovnih modelov energetskega pogodbeništva**
- Ob pripravi dokumentov za novo obdobje kohezijske politike 2021-2027 in akcijskega načrta za krožno gospodarstvo je potrebno **načrtovati in upoštevati področje financiranja URE in izrabe OVE v industriji**, tako za **velika podjetja** (energetsko intenzivna) kot tudi za **MSP**

Hvala za pozornost.

Matevž Pušnik

@: matevz.pusnik@ijs.si

PODNEBNO OGLEDALO 2022

Podnebno ogledalo 2022 smo pripravili:

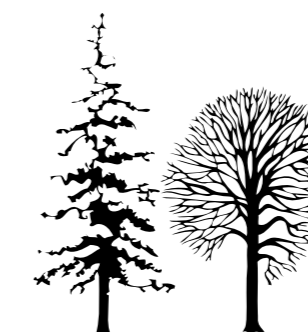
 Institut "Jožef Stefan"
Center za energetske učinkovitost

**Kmetijski
inštitut Slovenije**

**PNZ svetovanje
projektiranje,
d.o.o.**

**Gozdarski
inštitut Slovenije**

Pripravljeno v sklopu projekta *Strokovne podlage za izpolnitev nacionalnih, evropskih in mednarodnih obveznosti poročanja ter pripravo stališča s področja blaženja podnebnih sprememb* za Ministrstvo za okolje in prostor.

Metodologija za pripravo Podnebnega ogledala je bila razvita v okviru projekta **LIFE Podnebna pot 2050** (LIFE 16 GIC/SI/000043).

Podnebno ogledalo 2022 je objavljeno na <https://podnebnapot2050.si/>